

Jaarverslag 2018

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Noordwest-Friesland

Hospice Marcelis Goverts Gasthuis Leeuwarden

Inhoudsopgave

Van de voorzitter	3
Activiteiten binnen VPTZ NW Friesland in 2018	4
Vrijwilligerswerkgroepen	8
Jaarverslag Vrijwilligersraad	10
Overzicht inzetten thuis en in de Hospice	12
Financieel jaarverslag	15

Van de voorzitter

Dit jaarverslag informeert u over de gang van zaken binnen de VPTZ Noordwest-Friesland in 2018.

Met ruim honderd goed opgeleide en zeer gemotiveerde vrijwilligers hebben wij aan mensen in de laatste levensfase en hun naasten tijd, aandacht en ondersteuning geboden. Hierbij hebben wij ernaar gestreefd het welbevinden van de terminale patiënt centraal te laten staan.

Zowel in hospice Marcelis Goverts als in de thuissituatie is het aantal inzetten redelijk stabiel. In Friesland ligt het aantal aanvragen (relatief) duidelijk lager dan in het midden en westen van Nederland. Hoewel er wel ruim bekendheid is gegeven aan onze diensten, blijven wij proberen de VPTZ onder de aandacht te brengen. Wij zijn ervan overtuigd dat onze ondersteuning de druk op terminale patiënten en hun familie en vrienden enorm kan doen afnemen. Te vaak worden wij in een te laat stadium ingeschakeld.

In 2018 hebben wij de regionale VPTZ-bijeenkomsten bezocht. Ook nemen wij deel aan het provinciale voorzittersoverleg. De coördinatoren stemmen hun werkzaamheden af met collega's. Tevens participeren wij in een palliatief netwerk. Uiteraard is er nauwe samenwerking met de Kwadrantgroep, die de hospice beheert.

Er was en is behoefte aan goed opgeleide vrijwilligers. Zeker voor de ondersteuning in de nachten kunnen wij mensen gebruiken. Wij proberen hier in onze werving ook op te sturen. Wij hopen de rol van onze vrijwilligersraad de komende tijd te verstevigen.

Wij danken een ieder die zich het afgelopen jaar voor ons prachtige werk heeft ingezet, heel hartelijk en hopen op een goede voortzetting van de samenwerking.

Namens het bestuur,

Aukelien van der Meulen
voorzitter

Activiteiten binnen VPTZ-NW Friesland in 2018

In het jaar 2018 waren 107 vrijwilligers actief voor VPTZ-NW Friesland, inclusief 7 vrijwilligers op Terschelling. De doorloop van vrijwilligers was 4.

Voor deze vrijwilligers zijn diverse activiteiten georganiseerd ten behoeve van informatie, kwaliteitsontwikkeling in het vrijwilligerswerk, verbinding en ontspanning.

Er zijn in totaal 5 werkoverleggen geweest in 2018, zowel voor de hospice- als voor thuisvrijwilligers.

Wij werken met een vaste agenda als onderdeel rondom ontwikkeling/voortgang en organisatorische terugkoppeling (vice versa coördinatie/vrijwilligers). Tevens is er bij elk werkoverleg mogelijkheid tot casuïstiek. Daarnaast is er het doel om elkaar te ontmoeten.

Deelname aan het werkoverleg door hospicevrijwilligers is ongeveer 1/3.

Deelname door thuisvrijwilligers is ongeveer 2/3.

Terschelling heeft een eigen werkoverleg. Hierbij zijn bijna altijd alle 7 vrijwilligers aanwezig.

Themabijeenkomsten

Dit vindt diverse malen per jaar plaats. Thema's zijn onder andere gericht op scholing en dragen bij aan de ontwikkeling van de vrijwilliger en kwaliteit die we hanteren voor de inzet bij terminaal zieke mensen en zijn of haar mantelzorger.

De behoefte aan themabijeenkomsten wordt gepeild in voortgangsgesprekken en werkoverleg en worden in samenspraak drie vrijwilligers aangesloten bij de themagroep ontwikkeld.

- Op 24 april heeft dhr. Arthur Polspoel een lezing gegeven met als thema: 'Ondersteunen en begeleiden bij een stervende...', vrijwilligers van de vijf andere VPTZ organisaties in Friesland, zijn hiervoor ook uitgenodigd.
- 14 mei heeft Ciska Keijzer, uitvaartverzorgende in Leeuwarden een klinische les gegeven over hoe de laatste zorg te geven aan overleden bewoners in de hospice.
- 12 november is in samenwerking met Talant wonen in Leeuwarden een bijeenkomst verzorgd met als thema: 'Palliatieve Terminale Zorg voor mensen met een verstandelijke beperking'.

Naast de hiervoor genoemde activiteiten, vinden er ook informele bijeenkomsten plaats. Hierdoor is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten. De

aandacht ligt vooral op de ontspanning en de verbinding met de stichting. Zo is er in het voorjaarswandeling georganiseerd in het Leeuwarderbos op 14 juni.

Jaarlijks terugkerend zijn het Verrassingsfeest (op 24 september gehouden) en een Decemberontmoeting.

Het Verrassingsfeest is een dankjewel aan de vrijwilliger en betaalde medewerker. Dit jaar bestond het uit een barbecue-diner bij “Roast” in Leeuwarden met muzikale omlijsting van Sytse Haima.

Op 11 december tijdens de “Decemberontmoeting” hebben we teruggekeken naar het afgelopen jaar. Vrijwilligers hebben een zilveren vlinder ontvangen als dank voor de 10 jaar inzet als trouwe vrijwilliger bij VPTZ. Eén vrijwilliger was 25 jaar in dienst en heeft een zilveren vlinder ontvangen met een gouden randje.

Op deze avond worden vrijwilligers in de gelegenheid gesteld om zelf een eindejaarsattentie cq. kerstpakket samen te stellen bij Boekhandel Van der Velde in Leeuwarden. Hierbij wordt ook een gift gedaan door de Stichting Vrienden van de Hospice.

Scholingsactiviteiten

- Iedere vrijwilliger die actief is binnen de Hospice, moet jaarlijks een BHV-herhaling volgen. Deze wordt verzorgd door een technisch medewerker van Palet samen met Ate Engwerda, leidinggevende van de Hospice.
- In 2018 zijn alle vrijwilligers geschoold in Til- en verplaatstechnieken, door ergotherapeut Marije Sijtsma. Dit sluit aan bij de kwaliteitseis t.a.v. vrijwilligerswerk bij VPTZ.

Deelname landelijke scholingsactiviteiten door vrijwilligers

- Vier vrijwilligers hebben deelgenomen aan de training ‘Afstemming op de ander’ (gericht op communicatieve vaardigheden, afstemmen en aansluiten van de vrijwilliger in relatie tot de zorg in de laatste levensfase).
- Drie vrijwilligers hebben deelgenomen aan de training ‘Balans in Verlies’(gericht op wat verlies en rouw doet met een vrijwilliger en hoe is dit juist helpend of storend kan zijn in kwetsbaar contact met cliënten en bewoners)
- Drie vrijwilligers hebben deelgenomen aan de training ‘Dichtbij jezelf, dichtbij de ander’ (gericht op het bepalen van passende ruimte en grenzen in afstand en nabijheid bij een cliënt of bewoner en jezelf)
- Drie vrijwilligers hebben deelgenomen aan de training ‘Waarden en normen en je eigen persoonlijkheid’ (gericht op hoe waarden, normen en

overtuigingen contact in de weg kunnen staan en hoe je iedereen in zijn waarde laat zonder jezelf te ontkennen)

- 27 vrijwilligers hebben deelgenomen aan de training ‘Omgaan met lastig gedrag’ (gericht op hoe je goed voor jezelf kunt zorgen, je grenzen kunt aangeven en tegelijkertijd ook de zorg kan bieden aan de cliënt/bewoner die nodig is)

Er zijn drie nieuwe vrijwilligers opgeleid in 2018 in samenwerking met een mentor, een ervaren vrijwilliger. Deze vrijwilligers volgen in 2019 alsnog de Introductietraining van VPTZ-Nederland, gegeven door de coördinatoren.

Tevens zijn er drie intervisiegroepen actief onder vrijwilligers. Deze manier van deskundigheidsbevordering helpt de vrijwilliger door middel van vragen zo goed mogelijk zicht te krijgen op zijn of haar probleemoplossend vermogen bij de ingebrachte casus. Door dit inzicht wordt gereflecteerd op het handelen en de manier van werken van de vrijwilliger, waardoor de kwaliteit van het vrijwilligerswerk wordt verhoogd.

Scholingsactiviteiten coördinatoren

De coördinatoren hebben in 2018 door middel van een Inspiratie dag van VPTZ-Nederland en een deelname aan een symposium van het Palliatief Netwerk Noordwest Friesland en het Hospice Congres bijscholing gevolgd.

Externe contacten

Drie maal per jaar vindt er een Fries coördinatoren overleg plaats. Hierbij staat informatie, leren en kennis delen centraal.

Wij nemen jaarlijks twee maal deel aan intervisie met Friese coördinatoren. Ook bezoeken wij twee maal de regiobijeenkomsten van VPTZ-Nederland, waar informatievoorziening ten aanzien van landelijke ontwikkelingen rondom de financiering van VWS, kwaliteitsontwikkeling en positiebepaling van de VPTZ-vrijwilligers plaatsvindt.

Verder participeren wij in het Palliatief Netwerk Noordwest-Friesland in de werkgroep PR.

Er vindt deelname plaats aan regionale Platform overleggen binnen de gemeente Leeuwarden, de Waadhoeke en Harlingen. Dit maakt dat er altijd een actieve rol van de coördinator is met aandacht voor samenwerking vanuit VPTZ-Noordwest- Friesland met overige organisaties. Scholing en ontwikkelingsbehoefte spelen hierbij een rol.

Naast de bovengenoemde activiteiten is er veelvuldig telefonisch contact met de thuiszorgorganisaties, door wie inzet gevraagd wordt voor terminaal zieke mensen thuis. Hieruit komt ook PR-activiteit voort.

Voorlichting en PR wordt veelal in gezamenlijkheid met of door een vrijwilliger gegeven, bijvoorbeeld aan diverse clubs van “Vrouwen van Nu” of koffieochtenden met als thema geloofsachtergrond of een andere sociaal aspect. Dit gebeurt ook in samenwerking met de leidinggevende van de hospice, zodat er tijdens elke PR-activiteit zowel over hospice als VPTZ-thuis gesproken wordt.

Voorlichting op MBO scholen (zorg gerelateerde opleidingen), voorlichting op met een stand bij beurzen en markten vindt veelal plaats door ervaren en gemotiveerde vrijwilligers.

Vrijwilligerswerkgroepen 2018

Binnen VPTZ-Nw Friesland zijn zes vrijwilligerswerkgroepen actief.

Nazorg werkgroep:

Deze groep bestaat uit 4 vrijwilligers en een coördinator. De vrijwilligers leggen ongeveer 3 maanden na overlijden telefonisch contact met de contactpersoon/nabestaande. Doel hiervan is om te horen hoe het met iemand gaat (evt. kan doorverwezen worden naar rouwverwerking van Humanitas). Er wordt teruggekeken op de beleving ten tijde van de opname in de hospice en naar zaken die eventueel verbeterd kunnen worden in zorg en welzijn.

Rondleid werkgroep:

Deze groep van 4 vrijwilligers geven aan toekomstige bewoners en/of naasten informatie over de opname en het verblijf in de hospice. Tevens vindt een korte rondleiding plaats.

Bibliotheek werkgroep:

Deze één mans groep houdt de actualiteit van gepaste literatuur en documentatie bij in de bibliotheek in de hospice. Deze is toegankelijk voor vrijwilligers.

Thema werkgroep thuisvrijwilligers en hospicevrijwilligers:

De werkgroep bestaand uit 2 vrijwilligers inventariseren wensen rondom scholing en helpen bij het plannen en organiseren van themabijeenkomsten.

Werkgroep herdenking:

Deze werkgroep bestaand uit diverse disciplines en 1 vrijwilliger. Zij organiseren de jaarlijkse ‘Herdenking’ van de bewoners in november.

Werkgroep laatste zorg:

Deze werkgroep is tot stand gekomen en bestaat uit vrijwilligers die ingeschakeld kunnen worden, zowel overdag als 's nachts, voor het geven van laatste zorg aan een overleden bewoner, als er in de hospice geen medewerker aanwezig is die de laatste zorg kan geven of kan ondersteunen. De laatste zorg wordt gegeven door ervaren vrijwilligers en onder supervisie van een verpleegkundige.

Jaarverslag over 2018 van de Vrijwilligersraad van de VPTZ Noord-West Friesland.

In 2018 is de vrijwilligersraad opgericht onder voorspraak van het bestuur van de VPTZ Noord-West Friesland en de coördinatoren.

In 2018 hebben we 6 maal vergaderd. De “normale” frequentie is 4 maal per jaar.

Na onze taakomschrijving ontvangen te hebben van het bestuur hebben wij deze van kanttekeningen voorzien. Deze zijn door het bestuur geaccordeerd en wij zijn aan de slag gegaan.

- Het onderwerp wat de meeste tijd in beslag nam was een enquête onder de vrijwilligers van de hospice om er achter te komen waarom de vergaderingen zo matig bezocht werden. Door meer dan de helft van die vrijwilligers is deelgenomen aan deze enquête. De resultaten zijn met onze aanbevelingen aan de coördinatoren en het bestuur voorgelegd. De coördinatoren hebben onze aanbevelingen in daden omgezet. De resultaten zijn:
  - een efficiëntere vergadering
  - een variatie in het tijdstip van die vergaderingen
  - een betere bezetting van de vergaderingen.

- Verder zijn wij door het bestuur gevraagd om mee te denken
  - over het invoeren van verplichte VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) van de vrijwilligers
  - over het meerjarenbeleidsplan.

Het bestuur heeft onze opmerkingen/aanbevelingen verwerkt.

- Uit de vrijwilligers kwam het verzoek om de thuisvrijwilligers (beter) te begeleiden. In de hospice is dit al gerealiseerd. Door bestuur en coördinatoren is besloten tot het toewijzen van een vaste mentor aan de beginnende vrijwilliger in de thuissituatie.

- Naast deze activiteiten heeft de vrijwilligersraad zich opgeworpen om als klankbord te fungeren voor de organisatie. Hier is positief op gereageerd.

Dank zij de vrijwilligers hebben wij een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan onze organisatie. Ons doel blijft om onszelf overbodig te maken.

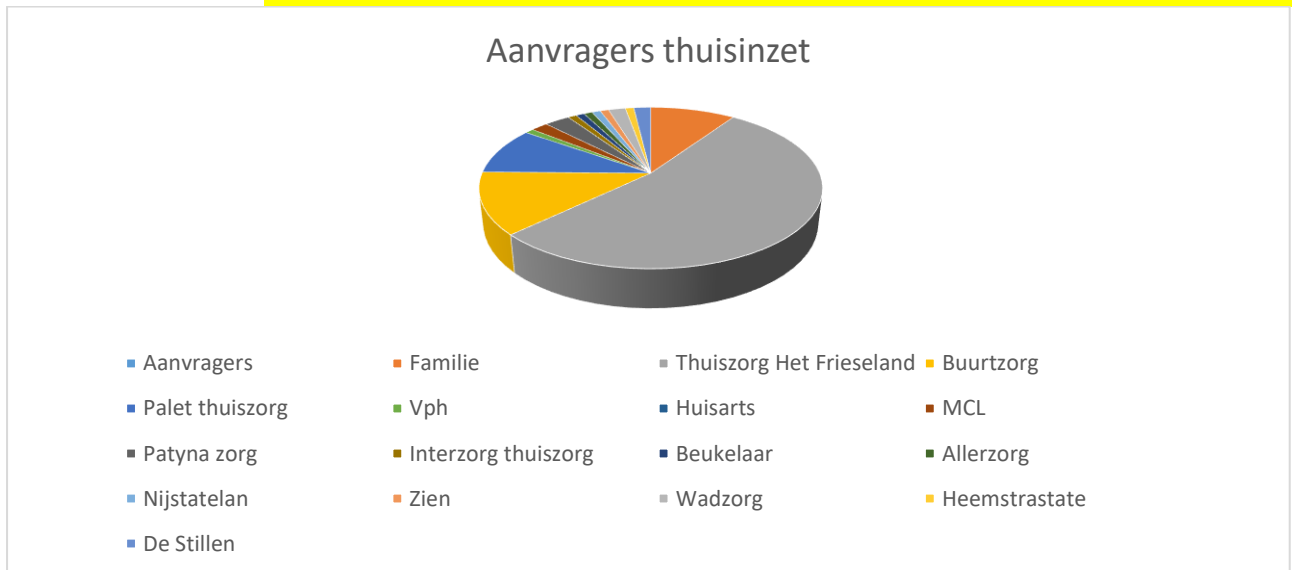
Lex van Stekelenburg

Voorzitter Vrijwilligersraad.

Inzetten
thuis en
Hospice
2018

Thuis 2018

	Aanvragen	inzetten	inzet ochtend	uren ochtend	inzet middag	uren middag	inzet avond	uren avond	inzet nacht	uren nacht
Januari	15	10	5	20	5	18	5	20	47	376
Februari	7	5	0	0	7	28	8	32	10	80
Maart	6	6	0	0	9	34	8	32	15	120
April	10	8	0	0	0	4	8	32	17	136
Mei	13	11	0	0	6	22	0	0	46	368
Juni	10	7	9	36	9	38	0	0	16	128
Juli	8	4	0	0	2	4	0	0	9	72
Augustus	6	4	1	4	1	6	0	0	8	64
September	9	4	0	0	2	8	2	8	13	104
Oktober	12	6	0	0	5	20	0	0	33	264
November	4	4	0	0	1	4	0	0	8	64
December	5	3	0	0	1	4	1	4	14	112
Totaal	105	72	15	60	48	190	32	128	236	1888

Aanvragers

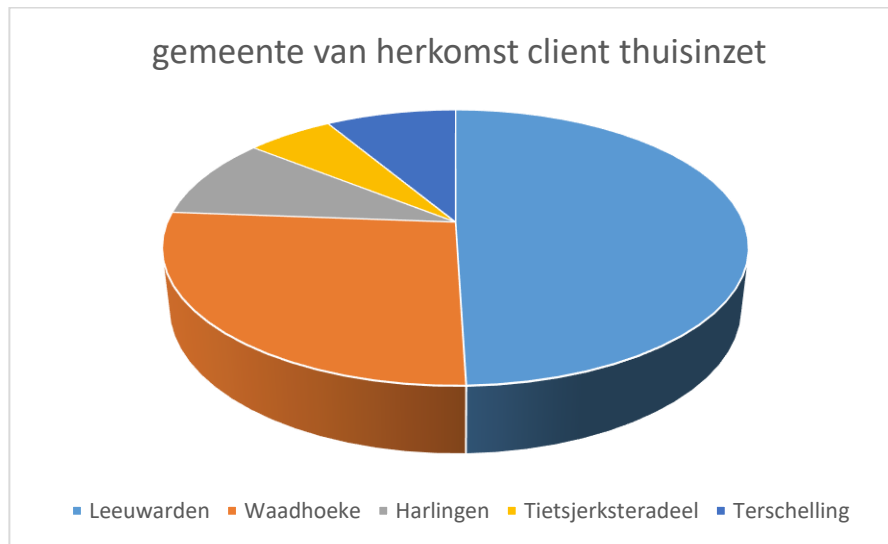
Familie

10

Thuiszorg Het Friese Land

56

Buurtzorg	13
Palet thuiszorg	10
Vph	1
Huisarts	0
MCL	2
Patyna zorg	3
Interzorg thuiszorg	1
Beukelaar	1
Allerzorg	1
Nijstatelan	1
Zien	1
Wadzorg	2
Heemstrastate	1
De Stillen	2
Totaal	105

Gemeente van herkomst cliënt	
Leeuwarden	52
Waadhoeke	28
Harlingen	10
Tietsjerksteradeel	6
Terschelling	9
Totaal	105

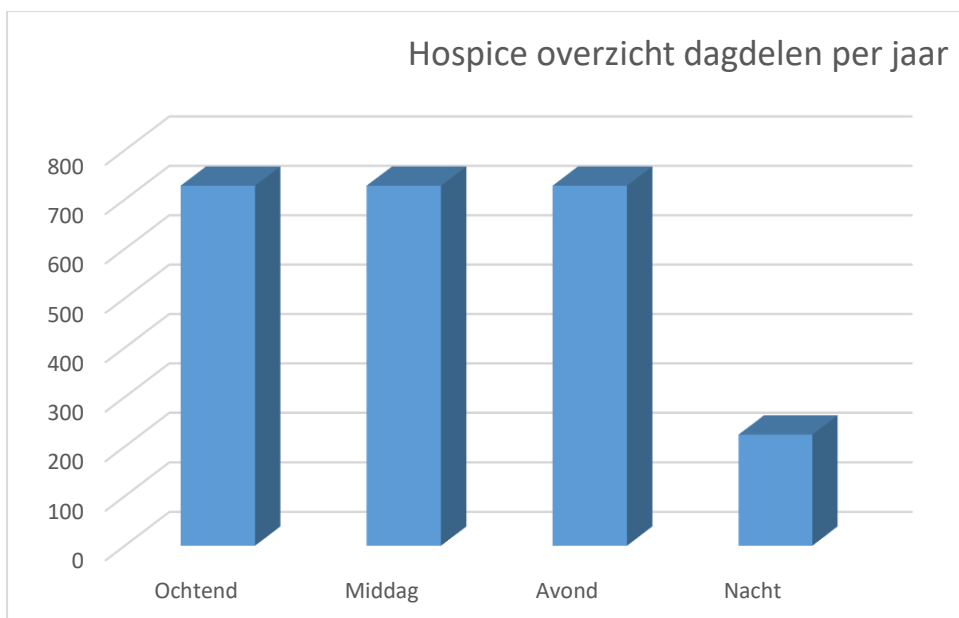
Reden van beëindiging	
Overlijden	55
Voor inzet vrijwilliger overleden	21
Overname familie	10
Overname ITZ	1
Opname Hospice	8
Client blijft in zkh	3
Client wil geen hulp	1

Client stabiliseert	4
Geen vrijwilligers beschikbaar	0
Inzet 24-uurszorg	1
Loopt door naar 2019	1
Totaal	105

2018
Hospice Leeuwarden Kwadrantgroep

Aantal bewoners	63 (4 uit 2017)			
Inzet vrijwilligers	Ochtend	Middag	Avond	Nacht
	728	728	728	224
Uren vrijwilligers	Ochtend 2912	Middag 2912	Avond 2912	Nacht 1792
Totaalinzet vrijwilligersuren	2.408			
Totaalinzet vrijwilligersuren	10.528			

Gemiddelde ligdag	29,65
Bezettingsgraad	86,62%

Financieel jaarverslag Stichting VPTZ Noordwest Friesland

Exploitatierkening 2018

Baten	2018	2017
Subsidie	280.408	208.891
Giften		
Rente	35	1.071
Totaal	280.443	209.962

Lasten	2018	2017
Salarissen coördinatoren	72.379	71.359
Wervingskosten coördinatoren		
Overige kosten coördinatoren	1.032	674
Bestuurskosten	1.986	2.406
Reiskosten vrijwilligers	14.818	14.759
Deskundigheidsbevordering vrijwilligers	4.929	4.834
Organisatiekosten	13.195	19.111
Publiciteitskosten	1.149	756
Huur	2.628	2.513
Kantoor- en overige kosten	3.086	3.350
Dotatie bestemmingsreserve huisvesting		
Subtotaal	115.202	119.762
Voordelig saldo	165.241	90.200
Totaal	280.443	209.962